

Megje' *Budapest*
két szet . . .
szerdán és szombaton
Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Sátoraljauhely
(Vármegyeház II. udvar)

ZEMPLÉN

Előfizetési ár:
Negyedévre 2 pengő.
Hirdetések:
négyzetcm.-ként
Nyilt-tér:
soronként 20 fillér

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

POLITIKAI HIRLAP

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen

Oroszországgal a helyzet változatlan

A felsőház külügyi bizottsága a napokban ülést tartott, amelynek főeseményét a miniszterelnök felszólalása képezte. Bethlen István részletesen tájékoztatta a bizottságot törökországi és németországi utjának indító okairól, a látogatások lefolyásáról, azok céljairól és az elért eredményekről. A leghatározottabban ismételt megcáfolta azokat a fantasztikus híreket, amelyek továbbra is kísértének a nemzetközi sajtó egyes orgánumaiban, arról regélve, hogy új hatalmi csoportulás van keletkezében, amely igyekszik ellensúlyozni a győztes hatalmak blokkját. A miniszterelnök véleménye szerint e híresztelések szívósságának az a magyarázata, hogy bizonyos körök a gazdasági és pénzügyi világban nyugtalanságot és bizalmatlanságot igyekeznek kelteni a Közép-európában fennálló politikai helyzettel szemben.

A török és németországi látogatásoknak más céljuk nem volt, mint a közös érdekek megbeszélése, amelyekben a három állam együtt működése nemcsak kívánatos, de előnyös is. Magyarországnak nem áll érdekében, hogy Európában hatalmi csoportosulások keletkezzenek, mert ez csak hátrányára lenne egyes, egész Európát érdeklő, kérdések megoldásánál. A német megbeszélések oda vezettek, hogy sikerült határidőt megállapítani a gazdasági tárgyalások újrafelvételére, függetlenül minden más gazdasági tárgyalástól.

A miniszterelnök beszédét követő felszólalások az általános európai helyzet megvitatása során természetesen felvetették Oroszországhoz való viszonyunk kérdését is. Ezzel kapcsolatban Bethlen István leszögezte, hogy a

magyar kormány álláspontja változatlan. Magyarország Moszkvában nem fog külképviseleti hatóságot felállítani és Budapesten sem lesz szovjet követség. Minket Bethlen Istvánnak ez a kijelentése nem lep meg, mert ha már egyszer kategorikusan megcáfolta a sokat emlegetett blokk megalkotására irányuló törekvéseket, akkor világos, hogy az Oroszországhoz való közleledésről sem lehet szó, mert hiszen iparilag és kereskedelmileg vannak más, hozzánk sokkal közelebb fekvő államok, amelyek minket Oroszországnál jobban érdekelnek. Igaz, hogy a magyar-cseh kereskedelmi tárgyalások felett baljós felhők lebegnek, de a miniszterelnök kijelentette, hogy ha meghiusulnak, tudomásul vesszük a dolgot, bár a maga részéről örömmel üdvözlőné, ha olyan szerződés jönne létre, amely mindkét állam érdekeit kielégítené.

Azt hisszük, hogy e tájékoztatás után világosan áll az ország közvéleménye előtt a magyar külpolitika jelenlegi törekvése. Békés együttműködés minden állammal, kereskedelmi szerződések megkötésére irányuló törekvések, minden elképzelhető erőfeszítés véghezvitele abból a célból, hogy Magyarországot kiemeljük a gazdasági krízisből. Kalandokra nem vagyunk kaphatók s kalandokra nem is hajlandó elsősorban Bethlen István miniszterelnök. Jogaink teljességére, a megszállt területek magyarsága szenvedéseinek enyhítésére, a trianoni szerződés igazságtalanságainak

hangoztatására és megváltoztatására nem szűnik meg békés eszközökkel törekedni, mert sohasem ismerhetjük el törvényesnek és véglegesnek azt az állapotot, amelyben Magyarország ma szenved. Céljainkat azonban nem hatalmi blokkal, nem fantasztikus szövetkezésekkel akarjuk elérni hanem a békés meggyőzés fegyvereivel, annak bebizonyításával, hogy az a gazdasági instabilizáció, amelyet a szerződések Közép-európában teremtettek, a nyugati nagyhatalmaknak sem kedvez s még kevésbé kedvez az a „béke“, amelyet ellenséges szuronyok százai őriznek a nevelésesen lefegyverzett Magyarországgal szemben.

Felhívás

A Zempléni vármegyei Múzeum céltudatos, tervszerű fejlesztése elsőrangú köznevelődési érdek lévén, ebben az irányban jelentékenyebb eredményeket csak úgy várhatunk, ha maga a nagyközönség is cselekvőleg buzgólkodik a muzeális tárgyak egybegyűjtésén, helyesebben a múzeumnak önkéntes felajánlások útján való gyarapodásán.

Ezuttal a múzeum vezetősége egy olyan valóban érdekes gyűjteményosztálynak a létesítését tűzte ki legközelebbi feladatául, amelyben a tokajhegyaljai szőlészetre és a tokaji (tokajhegyaljai) borra vonatkozó irodalmi, még pedig úgy szak-, mint szépirodalmi adatok foglalnának helyet.

Ennek a kétségkívül érdekes és fontos célkitűzésnek megvalósíthatása érdekében felkérem mindazokat, akik ilyen vonatkozású bárhol megjelent irodalmi kiadványnak, időszaki sajtóközleménynek (újságcikknek), képes ábrázolatnak stb. vannak birtokában s erről közérdekből a múzeum javára lemondani hajlandók, sziveskedjenek a múzeum gyarapítását célzó ilyen adományait akár hozzám, akár közvetlenül a múzeumhoz eljuttatni.

Szél József sk.
főispán.

A Singer varrógépek
MÉGIS A LEGJOBBAK!

Az Erzsébet kórház építkezései körül

A kórházba rendszerint beteglátogatásra megy az ember. Még az újságíró is leginkább a sérülteket keresi fel, hogy a közönség előtt beszámolhasson a különféle balesetek, esetleg véres szenzációkról.

Az újhelyi Erzsébet kórház kúszóbét ma egészen más célból léptük át. Egy nagyon is egészséges gazdálkodás híre vonzott bennünket.

A kórház felső részén folyamatban levő építkezéseket tekintettük meg elsősorban. Az egyik emeletre, orvoslakások céljaira, második emelet épül. A munka félig már készen áll.

Nagyobb érdeklődéssel szemléljük meg a nemibetegek részére épülő új pavillont. Itt látszik meg igazán az a gazdálkodás, melyet Chudovszky dr. m. kir. udvari tanácsos, kórházigazgató folytat. Bár nagyon is komplikált alampunkciók voltak, a pavillon mégsem deszkaanyagból készül, hanem a kórház által korábban kitermelt kőből, továbbá téglából, akként, hogy arra emeletet is huzhatnak. Mindez csupán 4000 pengő többletkiadást jelent. De micsoda különbség?! A kőből és téglából épülő pavillon izléses kivitelű és nagyon szép képet nyújt. Két 16x6 méteres körterem és a különféle helyiségeken kívül raktár, fürdő, összekötő folyosó épül, még pedig 30 beteg részére.

A kő kitermelését a kórházi telken lévő bányában végezték. A kórház igazgatója 1500 köbméter követ bányászott ki, köbméterenként 2 P költséggel. A munkát szakemberek végezték. Ebből a kőből nagyobb mennyiséget használtak fel az utcai fronton létesített néne iskola otthonának építésénél is. Ha sor kerül a tüdőbeteg, fertőzőbetegek és szülők nagy pavillonjának megépítésére — amihez legalább 1,200.000 P szükséges —, akkor a földszint építésénél a kórház telkén már az erre a célra kitermelt követ is felhasználják, ami nagy költségmegtakarítást jelent.

Ehhez a pavillonhoz vezet majd az az ut, melyet három év alatt készítettek el. Itt voltak olyan föld-egyengetések is, melyek 3 emelet magasságnak feleltek meg. Az ut-

ÉRTESÍTÉS!

A
RENAISSANCE PENSIO
Budapest, IV., Irányi-ucca 21

ezuton közli, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyokra való tekintettel a különben is mérsékelt áráiból 10% engedményt ad. Ezen áldozatkészséggel egy régi kedves vendégeinek, mint az újabb felrándulóknak csökkenteni kívánja budapesti tartózkodásuk költségeit, biztosítván egyúttal az eddigi előnyösen ismert elsőrendű ellátást és kiszolgálást

építési költség az előirányzott 32 ezer P helyett 3000 pengő.

A tüdőbeteg-pavillon megépítését Széll József főispán, Bernáth Aladár alispán és a kórház igazgatója erősen szorgalmazzák. Utalnak arra, hogy Ujhely tüdőbeteg-statisztikája az egész országban a legrosszabb. (Szerencse, hogy a víz és a levegő kitűnő, mert ez nagy segítséget nyújt a betegség leküzdésére. Azonban mulhatatlannul szükség van a csatornázásra, mert enélkül a tuberkulózis elleni védekezés el sem képzelhető.)

Az előrelátó és okos gazdálkodásra vall az is, hogy 320 családi ápoló helyett 450 kerülhetett kihelyezésre, annak dacára, hogy az ápolókat tartók semmiben sem rövidültek meg, sőt éppen a vármegye vezetőinek és a kórház agilis igazgatójának intervenciójára sikerült az ápolókat után járó díjakat a mai méltányos összegben megállapítani.

Negyedszázaddal ezelőtt, mikor Chudovszky dr. átvette a kórház vezetését, a tartozások figyelembevételével a kórháznak 111.000 korona tiszta vagyona volt. Háboru után kifizették a nagy adósságokat. (Igaz, hogy könnyebben, mint aranykoronában, de az előrelátást dicséri az is, hogy nem valorizáltan kellett fizetni.) Új telekkel nagybodott a kórház. 1922-től megindultak az építkezések, illetve kibővítések is. Az új épületek értéke a 400.000 pengőt meghaladja. A negyed évszázad alatt az orvostudomány hatalmas tempóban haladt előre és a kórház minden tekintetben tartotta a tempót, az orvosi műszerek és belső berendezési tárgyak nagy értékű tömegével gazdagodott. **Negyedszázad alatt kétmillió pengővel emelkedett a kórház vagyona.**

Jóleső tudat, hogy a vármegye közközházában ilyen egészséges gazdasági állapotot talál az érdektelen szemlélő.

55 ik
Jótekonycélú M. Kir. Állami

SORSJÁTÉK

Főnyeremény:
30.000 pengő

Azonkívül:
20.000 pengő
15.000 pengő
10.000 pengő

Összesen 17.000 különböző nyeremény.

Egész = 3 P || Fél = 1 és fél P

Huzás 1930. december hó
10-én d. u. 3 órakor.

Válasz

a Felsőmagyarországi Hirlap „Feljegyzések” c. cikkére

A Felsőmagyarországi Hirlap f. évi november hó 29-iki számában valaki szövevényes a Kazinczy-Kör legutóbbi választásait és főként azon akad meg, miért nem iktatta a kör tiszteletbeli tagjai sorába Komáromi Jánost s a hazai irodalom és művészet más hasonló jeleseit? Komáromi Jánosra vonatkozóan a felelet nagyon egyszerű: azért, mert ezt már három évvel ezelőtt megcselekedte. Egyébként ezuttal alapító- és nem tiszteletbeli tagok választásáról volt szó.

A Felsőmagyarországi Hirlap névtelenje azonban bölcs kitanítások kíséretében egyebet is mond. Gunyos színezéssel von párhuzamot a Petőfi-Társaság és a Kazinczy-Kör között, mint amelyek közül az első nem „szégyelte” Komáromi tagjai közé iktatni, míg az utóbbi sajnálta Zemplénavármegyének e jeles fiától saját — minorum gentium — embereknek való kitérítését is.

Az az érzésünk, hogy az egész cikk e mérgezett nyíl kedvéért látott napvilágot. Semmi kedvünk nincs ahhoz, hogy ilyen névtelen álkritikusokkal vitázzunk. Csak egyre kell öt teljes nyomatékkal figyelmeztetnünk. Arra, hogy a F. H.-nak egy előző, ehhez hasonló stílusú kirohanására annak idején a büntető bíróság útján feleltünk s még nem felejtettük el, hogy Lánzi Zoltán úr, a lap szerkesztője, akkor a Kazinczy-Körtől írásban bocsánatot kért. Azt hisszük ez emlékeztetésnek elég.

Saujhely, 1930 dec. 3.

Emődý László
mint a Zemplénavármegyei
Kazinczy-Kör elnöke.

Kérelem

a város közönségéhez!

A keresetképtelen szegények megsegítése az adományok kiosztása útján kezdetét vette.

A segélyezés további feltétele az, hogy a város könyörtelen szívű és áldozatkész közönsége a szegényeknek szánt további adományait a város szegényügyi hivatalához juttassa.

A segítő-bizottság a pénzadományok rendszeres összegyűjtését megkezdte. Előrelátható azonban, hogy a pénzadományok a rendkívül nagy számban jelentkezett segélyre szorulóknak nyomorának enyhítésére távolból sem lesznek elegendők. Épen azért arra kérem a város közönségét (különösen az erdőtulajdonosokat, malomtulajdonosokat és kereskedőket), hogy a szegények megsegítése céljára természetbeni adományokat, (pl. tűzifát, lisztet, ruha- és fehérneműt stb.) felajánlani és a város

szegényügyi hivatalához juttatni sziveskedjenek.

Dr. Orbán Kálmán sk.
polgármester,
mint a segítő-bizottság
elnöke.

H I R E K.

Lapunk legközelebbi száma, f. hó 13-án, szombaton a szokott időben jelenik meg.

— A kormányzó névnapjának megünneplése. A kormányzó nevenapját a szokásos istentiszteletek keretében ünnepték meg ma délelőtt a felekezetek templomaiban. Reggel 9 órakor a rk. plebánia-templomban Homér Gyula püspöki titkár tartotta fényes papi segédlettel az ünnepi szentmisét. — A gk. templomban dr. Szász László s. lelkész tartott istentiszteletet. — A ref. templomban reggel 8 órakor Gyüre Lajos s. lelkész mondott imát. — Az ág. ev. templomban Szikszay Zoltán s. lelkész és az izr. templomban Róth Sámuel főrabbi tartották az ünnepélyes istentiszteleteket, melyeken az összes polgári és katonai hatóságok képviselve voltak.

— A kormányzó vadászaton gróf Károlyi Lászlónál. Két napot töltött Horthy Miklós kormányzó gróf Károlyi László radványi vadászkastélyában, a „Kökapu”-ban. A magas vendég ottléte alatt a gróf dus vadállományu erdőrengetegében nagy vadászatok folytak, amelyeken a kormányzóval a főri társaságnak számos tagja vett részt. A kormányzó szerdán reggel 7 óra 39 perckor, a budapesti személyvonathoz csatolt szalonkocsijában érkezett városunkba. Kocsijában előbb Széll József főispán és leszállás után Raskó Gusztáv csendőralezredes, szárnyparancsnok, Speczián Gyula rendőrtanácsos, az államrendőrség helybeli kapitányságának vezetője és Williger Géza Máv. felügyelő, állomásfőnök jelentéseit fogadta, majd beszállt az állomási épület előtt várakozó autójába, és a főispán kíséretében Radványba hajtatott. Másnap, csütörtökön este visszatért és a 8 óra 10 perckor induló személyvonattal a fővárosba utazott.

— 114 családtaggal 74 koldussorban élő lakosa van Ujhelynek. A városi szegénygondozó hivatal Márton Elek v. tanácsos vezetésével szinte állandó — permanens munkával intézi a szegénygondozás terhes munkáját s gondoskodik, a beszolgáltatott megajánlásokból, a

TRETORN

HÓCIPO

világhírű

Előnyös
Aspirin-f
tabletta alakban kéri
Minden tablettán látható a BAYER-kereszt.

keresetképtelen szegények ellátásáról. A hivatalban 380 segélyre szoruló szegény jelentkezett. Ezek közül koldussorban van (keresetképtelen) 74 egyén 110 családtaggal. Ezeknek természetbeni ellátását a bizottság bevásárlási könyvecskék alapján kiosztotta. Azok, akik a népkonyhán kapnak ebédet, fél természetbeni ellátásban részesülnek. — Intézkedett a bizottság a lakbérsegélyek nyújtásáról és soron van a tűzifakiosztás. De folyamatban van a keresetképtelen munkanélküliek adatainak felvétele is. A szegénygondozó hivatal a legnagyobb türelemmel, megértéssel, segítőkészséggel intézi az ügyeket — késedelem nélkül. A városháza 1. sz. szobájának ajtaja minden szegény előtt nyitva van, mindenkinek minden panasza meghallgatásra talál. A munkanélküliek érdekében a szegénygondozó hivatal lapunk útján is kéri mindazokat, akiknek munkásra szükségük van, hogy ezt hivatalos helyiségében haladéktalanul jelentse be.

— A Zemplénavármegyei Kazinczy-kör folyó hó 3-án választmányi ülést tartott, melyen Emődý László elnök előterjesztésére elhatározta a választmány, hogy felveszi a szorosabb kapcsolatot a vidéki más hasonló irodalmi és művészeti egyesületekkel és első sorban a nyiregyházi Bessenyekörrel olyképen, hogy egyrészt megnyitja ajtáit ezek előtt a körök előtt, másrészt ennek viszonzásával saját erővel is átrándul egy-két ilyen helyre, és pedig legközelebb Nyiregyháza. Ugy halljuk, hogy a Bessenyekör itteni szereplésére már e hó folyamán kiállítás nyílik. Elhatározta továbbá a választmány, hogy folyó évi december hó 31-én képviselteti a Kazinczy-kört Kiskőrösön, a Petőfi szülőházánál rendezendő ünnepélyeken. Ebből a célból kiküldte Emődý László elnök vezetésével Emődý Lászlóné és Prágay Aurélné körli tagokat. A küldöttséghez egyébként bármely Kazinczy-kör tag is csatlakozhatik megjelenési szándékának december 8-ig az elnökségnél való előzetes bejelentése mellett. — E hírünkkel kapcsolatban említjük meg, hogy a közeljövőben, valószínűleg január havában egy nagyszabású és kiválóan érdekes filmesített előadással lép a közönség elé a Kazinczy-kör. Ennek tárgya lesz: felsőzempléni harcok 1914—1915-ben. Előadó lesz vitéz Barna Kornél ezredes, a zempléni vitézi szék kapitánya, aki ezekben a harcokban részt vett.

A FÖLD MAI KÉP

népei, városai, erkölcsel, érdeklődés leírásokban és tudományos beszámoló

A Magyar Földrajzi Társaság Könyvtára

új tizkötetes sorozata:

Agostini: Tíz esztendő a Tüzföldön Dél-Amerika legdélibb pontjára meretlen vidékei és népei.

Almásy László: Autóval Szudánban Az első autótúra végig a mentén.

Baktay Erwin: A világ tetején Kőrösi Csoma Sándor nyomai Himaláján át Tibetbe.

Sten Bergmann: Ramcsatha üsnépe A sarkvidék hósvatagjainak, eszkimó törzseinek élete.

Cholnoky Jenő: Afrika. Két kötet Az első magyar könyv a mai záció felé közeledő földrészről

Leden: Kjuvatin jégmező Kanada fölött, az északi indzsek és eszkimók között.

Pfizenmayer: Kelet-Szibéria őslakói Szenzációt keltő ásatások őslakók fölfedezett síjában.

Stein Aurél: Nagy Sándor nyomai A világhírű magyar utazó legnyesebb útja Észak Indiában

Taylor: A hannibálók földjén Három fiatal amerikai izgalmas landjai Uj-Guinuában.

Minden kötet sok kép és térképpel.

A modern földrajzi irodalom több alkotásai.

A tizkötetes gyűjtemény disze vászonkötésben előnyös részletek mellett kapható

Franklin-Társulat könyvkedésében

Budapest, IV., Egyetem-utca

Aki az alábbi szelvényt kitölti s vagy levelezőlapra ragasztva beküldi a Franklin-Társulat könyvkereskedés kimerítő, illusztrált prospektust díjmentesen megküldeni.

T. Franklin Társulat könyvkereskedésében

Budapest, IV., Egyetem-utca

Kérem részemre a Magyar Földrajzi Társulat új sorozatának pontos lakáscímét díjmentesen megküldeni.

név

foglalkozás

pontos lakáscím

ÖLD KÉPE

Ölcei, érdekesítő út mányos beszámolóiban

Földrajzi Társaság gyvtára

tes sorozata:

Endő a Tüzföldön

egdelőbb pontjának is- ei és népei.

átóval Szudánba

azás végig a Nilus

világ tetején

Sándor nyomában a Tibetbe.

meszatha ősnépei között ósivatagjainak, primitív ének élete.

frika. Két kötet.

ar könyv a mai, civi- ledő földrésről.

égmezői

az északi indián tör- nók között.

et-Szibéria őslakói

tő ásatások ós-mammu- sírjaiban.

y Sándor nyomában

magyar utazó legeredmé- Észak Indiában.

balok földjén

amerikai izgalmas ka- minuában.

ötet sok képpel

térképpel.

rajzi irodalom legjelen- bb alkotásai.

ijtemény diszes egész- előnyös részletfizetési mellett kapható

rsulat könyvkeres- edésében

V., Egyetem-utca 4.

elvényt kitölti s borítékban a ragasztva beküldi, annak t könyvkereskedése részletes t prospektust díjment. küld

nklin Társulat kereskedésének

Budapest, IV., Egyetem u. 4

re a Magyar Földrajzi Tár- új sorozatának prospektusát küldeni.

név

foglalkozás

ntos lakáscím

Ha karácsonyi bevásárlásra

Budapestre jön, látogassa meg

Kölzer

divatháza

kabátvásárját

Néhány tájékoztató ár:

Nutriette bunda P 160.—

Szörmés télikabát P 45.—

Angol télikabátok P 85.—

dusan szörmézve 105 és

Gyapju jumper ruha P 29.80

Postai rendeléseket pontosan teljesítünk.

Kölzer

divatháza

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 9.

— **Dr. Szabó László előadása.** Legutóbbi számunkban hírül adtuk, hogy *Dr. Szabó László* egyetemi m. tanár, az országos nevű publicista, a Zemplénvármegyei Kaszinó és Keresked. Kör meghívása folytán, a Kaszinó új helyiségének megnyitása alkalmából, városunkban előadást fog tartani. Az előadás címe: „Ha Kossuth ma hazajönne Zemplénbe.” *Dr. Szabó László* a Kaszinó helyiségében vasárnap délután fél 5 órai kezdettel fogja megtartani előadását. Este 8 órakor az illusztris vendég tiszteletére társasvacsora lesz ugyancsak a Kaszinó helyiségében. A Kaszinó vezetősége úgy az előadáson, mint a banketten a tagokon kívül minden érdeklődőt szívesen lát.

— **Halálozás.** *Lerch Jakab* helybeli ny. Máv. főművezető nov. 30-án 79 éves korában meghalt. Temetése f. hó 2-án ment végbe nagy részvétellel.

Sinkovits Ferenc, a magyaróvári kegyesrendi ház tagja, volt ház-főnök és gimn. igazgató, nov. 26-án 65 éves korában Budapesten meghalt. Az elhunyt az utóbbi években a helybeli reálgimnáziumnak volt tanára.

Zinner Adolf magánzó f. hó 1-én 73 éves korában hirtelen elhunyt. A régi békevilág helybeli kereskedőtársadalmának egyik közismert, tekintélyes tagja volt. Temetése 2-án ment végbe. Nagykiterjedésű családja és rokonsága gyászolja.

— Legjobb fővárosi napilapok a Nemzeti Ujság és Új Nemzedék.

— **Ha fáj a feje és szédül,** ha teltséget, bélizgalmat, gyomor-égést, mellszorulást vagy szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „**Ferenc József**” keserűvizet. Gyomor és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a **Ferenc József** viz remek természetalkotta hashajtó. **Ferenc József** keserűviz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Esküvő.** *Dr. Narozsny Zoltán* helybeli kir. törvényszéki jegyző, tart. honvéd-hadnagy, ma, 6-án délután 5 órakor esküszik örök hűséget *Várjon Dundinak*, *Várjon Jenő* kir. törvényszéki tanácselnök és neje, *Zvarinyi Anna* bájos leányának az ág. ev. templomban.

— **Vasuti arcképes igazolványok kiállítása.** *Valamennyi vármegyei nyugdíjas tisztviselőnek és egyéb alkalmazottnak, nyugdíjat élvező özvegynek és nevelési járulékbán részesülő árvának.* Az 1931. évre érvényes új vasuti igazolványok kiállítása 1931. évi január hó 1-től veszi kezdetét. Az újonnan kiállítandó igazolványokra vonatkozó kérvényekhez egészen új, kartonlapra nem ragasztott arcképeket (6¹/₂ 10¹/₂ cm. méretben) kell csatolni, amelyeknek hátulsó oldalára a tulajdonos teljes nevét, hivatali állását és lakóhelyét, a családtagoknál ezenfelül a gyermekek utónevét, feleségnél pedig a „felesége” megjelölést olvashatóan rá kell írni. Az új igazolványok kiállítási illetéke *darabonként 2 pengő*, a m. kir. Államvasutakat megillető térítmény *16 pengő*. A tekintetben, hogy a nyugdíjasok és özvegyek igazolványai után fizetendő *16 pengő térítmény* az igényjogosult által, avagy a vármegyei háztartási alaphól lesz megtérítendő, külön rendelkezés fog intézkedni. Felhívom tehát megnevezett érdekelteket, hogy *amennyiben vasuti arcképes igazolványra igényt tartanak*, úgy személyenként 2 pengőt, illetve a 10

éven felüli gyermekek igazolványai után fizetendő 16 pengőt, 6¹/₂ — 10¹/₂ cm. méretű teljesen új arcképpel együtt. *Spisovszky Imre* vármegyei irodatisztnak (földszint 19. sz.) legkésőbb 1931. január hó 2-ig okvetlenül adják át, illetve küldjék meg. *Bernáth Aladár*, alispán.

— **Műsoros teadélután.** A Szociális Missziótársulat folyó hó 7-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel tartja műsoros teadélutánját a Katolikus olvasóköri nagytermében.

— **Meghívó.** A sátoraljujhelyi Kegyes-tanítórendi Reálgimnázium tanári testülete és ifjusága *Calazanti Szt. József* tiszteletére dec. 7-én d. u. 5 órakor az intézet tornatermében magas színvonalu műsorral ünnepélyt rendez, amelyre a szülőket és az iskola barátait tisztelettel meghívja az intézet igazgatója. Jegyek előre válthatók *Kovács László* kr. tanárnál és az előadás előtt a pénztárnál. Az ünnepség tiszta jövedelme a budapesti piarista diákokthoz céljait szolgálja.

— **Akar Ön kevés kockázattal 30.000 pengőt nyerni?** Ugy siessen a legközelebbi dohánytözsdebe, vagy sorsjáték üzletbe és vegyen 3 pengőért Jótékonycélú állami sorsjegyet és egy csapásra gazdag ember lehet Önből.

— **Ahol nincs — ott ne keress.** *Fodor Lajos* szerkesztő és budapesti (IV., Veress Pálné u. 10) lakos a budapesti törvényszék előtt az elmúlt napokban *vagyontalan-sági esküt* tett. Ha nem csalódunk, e név viselője azonos a multévi bodrogközi követjelölttel. — Még emlékeztünkben van, mikor a ricsai templom tövében égetartott ujjal esküt tett hivi előtt, mondván, „hogy ezt a szívéhez szoritott népet soha el nem hagyom, amíg élek!” — Aztán huszonnégy óra multán ill' a berek, olyan angolosan ellibent e tájról, hogy *még a korcsmárosoktól, sőt saját főkorteseitől is elfelejtkezett elbucuszni.* Hivi sem voltak restek — ki gyalog, ki lóháton, ki vasuton —

Standard 3a

3+1 CSÖVES HÁLÓZATI RÁDIO!

Kapható:

Sátoraljujhely megyei város Közműveinél.

utánairamodtak, hogy bevasalják rajta az itthagyt „alkotmányos” költségeket. A rossz nyelvek azt állítják, hogy ebből egy árva részgarast sem kaptak meg; pénzét nem — csupán emléktét őrzik tehát „szeretett” jelöltjüknek. Nos, a most letett vagyontalansági eskü után, még a reménnyel is felhagyhatnak. A „szeretet királya” (ahogy őt *Hercig Dániel* cigándi polgártárs titulálta), legfeljebb királyi szeretetét küldi egykori korteseinek, de a korcsmaszámlákat nekik engedni át. Nem illő egy „királynak” ilyen kis dolgokkal bibelődni.

— **Remarque hatalmas új regénye a Magyarországon.** A Magyarország olyan szenzációval szolgál a közönségnek, amelyet igazán csak nagy világlapok tudnak nyújtani. *Remarque* hatalmas új regényét „Vissza a háborúból” december 6-án kezdi közölni. *Remarque* első regényét „Nyugaton a helyzet változatlan”-t milliók és milliók olvasták. Pontos statisztikai kimutatás szerint husz nyelven, összesen 2,651,600 példányban jelent meg. A háboru a maga meztelen valóságában mutatkozott meg ebben a könyvben. *Remarque* új regényében. „Vissza a háborúból” olyasvalamire vállalkozott, amit eddig még senki sem mert. Leírta azt a sok irtózatot, amely a háboru után bekövetkezett. Az a szenvedés izzik át a hatalmas munka minden során, amelyet át kellett élni azoknak, akik a háborúból visszatértek. A szenvedéseknek még ma sincs vége. Nincs elevenebb esemény, mint ennek a regénynek minden egyes betűje. Amikor *Remarque* ezt a gondolatot felvetette, Amerika egyik legnagyobb vállalata, *United Press of America* előre lekötötte a regénykiadás jogát. Ezer és tizezer dollárok versenyeztek a nemzetközi piacon érte. A Magyarország semmi áldozatot nem kimélt és megszerzte a „Vissza a háborúból” kizárólagos magyar közlési jogát. Aki előfizet a Magyarországra december 6-tól kezdve naponta több részletben olvashatja ezt a csodálatos munkát, amelynek minden sora valóságos szenzáció.

AJÓ VARRÓGÉP

PRECIZIÓS MUNKA

EZÉRT

ÓVATOSSÁG! A BESZERZÉSNEK!

Milyen varrógépet?

ÉN MÉGIS

SINGER-VARRÓGÉPET VESZEM,

MERT: elsőrangú minőséget jelent,

MERT: a Singer-gyár a precíziós munkák előállításában évtizedes tapasztalatok felett rendelkezik,

MERT: a Singer-varrógépek ára nem magasabb, mint más gyártmányé.

A Singer-varrógépek az egész világon a legjobbaknak vannak elismerve

Kényelmes fizetési feltételek!

Állandó díjmentes tanfolyamok a kezelésben, minden Singer-üzletben

SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Fióküzlet: Sátoraljujhely Rákóczi ucca 19.

A debreceni Nemzeti Képszalon kiállítása

A debreceni Nemzeti Képszalon a mai lehetetlen gazdasági viszonyok közepette is, megkísérli az azokkal való dacolást és a szalonnak a kincsházát a sátoraljaujhelyi nagyközönség elé kívánja varázsolni a f. év dec. 6—20 áig a Kazinczy ucca 4. sz. alatt rendezendő kiállításon.

A debreceni Nemzeti Képszalon tisztában van azzal, hogy ez a kiállítás üzletileg óriási deficitet fog végződni és dacára ennek, a magyar kultúra szolgálatába állva, meghozza e nagy áldozatot, mert ez áldozatból a magyar festőművészet, ha nem is kenyeret vagy jólétet, de olyan erkölcsi bázist fog nyerni, amelyet az világviszonylatban is megérdemel. Tudjuk, hogy a magyar festőművészet a sátoraljaujhelyi nagyközönség szívében olyan melegágyat fog találni, amelyik évek múltán sem hül ki, sőt melegebb lesz és melegségével éltetni, táplálni fogja azt. Hogy amit irunk az nem holmi üzlet, frázis vagy reklám, azt bizonyítani kívánjuk a következő nevek felsorolásával.

A tárlaton képviselve lesz elhunyt mesterek részéről: báró Mednyánszky, Bruck Lajos, Margithay Tihamér, Pálik Ede, Pen-telei Molnár János.

Nemzetünk élő nagyjai közül: Rudnay Gyula, Glatz Oszkár, Deák Ébner Lajos, Magyar Manheimer Gusztáv, Iványi Grünvald Béla, Udvary Géza, Kemény Viktor, Udvary Pál, Gaál Ferenc, Czenc János, Krusnyák Béla, Olgay Ferenc, Mihalovits Miklós, Rottman Mózárt, Náray Aurél, Beöhm Ritta, Nagy Vilmos, Romek Árpád, Fényes Adolf, Katona Nándor, Kósza József, Istvánfy Gyula, Koszko Jenő, Kézdy Kovács, Pálnagy Zsigmond, Pálya Cellesztin, Innocent Ferenc, Belányi Viktor, Pádly Aladár, Viski, Komáromi Katz Endre, Édvi Illés Aladár, Csikós Tóth András, Nagy Ernő, Heyer Artur.

Ezek nemzetünk legnagyobb piktorjai közé tartoznak, de rajtuk kívül még számtalan itt fel nem sorolt aranyérmes mesterek képei is ki lesznek állítva, cikkünket ezzel már be is fejezhetnénk, mert — amint fent említettünk — Sátoraljaujhely közönsége nem láthatta még sohasem ennyi nemes és kiváló művész mestermunkáit egy helyen összepontosítva.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy a kiállítást bárki megtekintheti belépődíj és vételkényszer nélkül.

Kiállításunkkal Sátoraljaujhely nagyközönségének, nemcsak reméljük, de biztosan tudjuk, olyan pazar élvezetet fogunk szerezni, mint amilyenben eddig része nem lehetett. Ismételtelen kijelentjük, legfőbb célunk az, hogy Sátoraljaujhely közönsége ismerje meg a magyar festőművészet kitűnő reprezentánsait, akik érdemesek arra, hogy e város szívébe lelkébe örökké zárja őket.

De ezenkívül is most a karácsonyi szent ünnepek előtt, régi és új vevőinknek azt a kedvezményt nyújtjuk, hogy a most vásárolt képeknek a részletfizetését csak 1931 február 1-én kell megkezdeni. Ezt azért tesszük, hogy mindenki, aki lelkiszükségletét egy szép olajfestménnyel akarja kielégíteni az ünnepre, azt meg is tehesse.

Árverésből székek, asztalok, vendéglői és kávéházi, felszerelések, fűszer, festék, cukrázda, hentes és más üzletberendezések, jégsekretyek, gyorsmérlegek, National Cassák, pénzsekretyek, alpaca árak stb. nagyon olcsón ROSENFELD-nél Budapest, VIII., Népszínház ucca 31.

1928. évi saját termésű tisztán kezelt

szamorodni boromat

25 literen felüli mennyiségben, de hordós tételekben is árusítom, literét 80 fillérért hordóval együtt.

Dr. HAAS BERTALAN

ügyvéd és szőlőbirtokos

Sátoraljaujhely

Kazinczy ucca 33.

Középkorú intelligens, megbízható hölgy

házvezetőnek vagy szakácsnénak

uriházhoz jó bizonyítványokkal ajánlkozok vidékre is. Cim: Sátoraljaujhely Sziv ucca 19.

Árverési hirdetés.

A sátoraljaujhelyi m. kir. fővámm hivatal Rákóczi-uti helyiségében 1930. évi december hó 9-én és 17-én délután 2 órakor árverés lesz, amidőn 244 kg. különböző textiláru, 21 kg. marhasó kerül árverésre.

Figyelmezteti az árverezni szándékozókat, hogy az első árverési napon csupán a kikiáltási ár mellett, míg a második árverési napon ettől függetlenül fogja a fent felsorolt árakat eladni.

A vevő fél köteles a vételárát, az esedékes vámot és egyéb illetékeket azonnal készpénzben befizetni.

BRISTOL-SZÁLLODA

BUDAPEST

legszebb pontján, a Dunaparton.

Uj vezetés mellett ajánlja:

Előkelő, patinás szállodájának gyönyörű szobáit a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő polgári árakon.

Egy ágyas utcai	P 10—16-ig
" udvari	P 6—10-ig
Két ágyas utcai dunaparti	P 24—40-ig
" utcai	P 20—24-ig
" udvari	P 15—18-ig

A jobb szobák árai fürdőszobával értendőek. Minden szobában hideg- és melegvíz, telefon és rádió.

ÉTTERMI ÁRAK:

Complett reggeli: kávé v. tea v. kakao egy tojással, vajjal és jam-el	P 1.20
Kitűnő ebéd v. vacsora menü	P 2.40
Kitűnő ebéd v. vacsora menü előtellel	P 4.-

Ezen lapra hivatkozással a szobaárakból külön engedmény. Szobarendelés lehetőleg 2—3 nappal előbb eszközölnöd.

Bristol-szálloda szobáiból és terraszáról a leggyönyörűbb kilátás nyílik a Dunára és a budai hegyekre.

Felelős szerkesztő:

Dr. MIZSÁK JÓZSEF.

Nagy karácsonyi vásár

Köztisztviselőknél dec. 15., 16. és 17-én

Tisztelettel értesítjük tagjainkat és vevőközönségünket, hogy a karácsonyi ünnepekre való tekintettel mélyen leszállított árak mellett nagy karácsonyi vásárt rendezünk

f. hó 12., 13. és 14-én Sárospatakon a Rákóczi Társaskörben, Sátoraljaujhelyen f. hó 15., 16. és 17-én a Vadászkiirt ping-pong termében

Férfi mikadó kabátok szörme gallérral	P 55.—
Prima férfi bőrkabátok	P 80.—
Trenchcoat kabátok	P 18.—
Házi kabátok	40 pengő helyett P 22.—
Hócipók	P 9.—
Kemény mellü frakk-ing	16 pengő helyett P 7.80
Kolozsvár-vászón és siffon különlegesség 1 mtr.	P 1.50
Parisette	métere P 3.90 helyett P 1.60
Goldeschine	métere P 6.80 helyett P 3.20
Creppe pastoral	métere P 7.80 helyett P 3.80
Muslin amorette	métere P 6.80 helyett P 3.60
Georgette	métere P 11.20 helyett P 5.20
Garantált tiszta gyapju férfi öltöny szövetek	P 18.—

Aruink a tegyitűnőbb anyagból készültek, azok minden vételkényszer nélkül a fent jelzett napokon megtekinthetők. Készpénzfizetésnél visszavonásig 10% engedményt nyújtunk t. vevőinknek.

Tisztelettel

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete

Saját érdekében ne mulassza el megnézni kiváló minőségű és olcsó áruinkat

Telefon: 179

Telefon: 179

Legjobb minőségű

tűzelőanyag

ugymint:

cserfa, bükkhasáb és aprított fa, valamint porosz és hazai szén

házhhoz szállítva — részletfizetésre is — jutányosan beszerezhető

Friedmann Aladár fakeskedőnél

Lakás: Justus ucca 22.

Raktár: Máv. pályaudvar

Az egész életben hű barát

SINGER
VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek. Alacsony havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP RESZV. TÁRS
Sátoraljaujhely Rákóczi ucca 19.

Nyomdahelyiségünk

Vármegyeház II-ik udvar első emelet.

NEM TRÜKK, VALÓSÁG!

Meleg	sz	árból
barátságos	o	20 ⁰ / ₀
tiszta	b	
	a	

Bőséges	é	árból
izletes	t	
házi	k	
	e	
	z	
	é	
	s	10 ⁰ / ₀
	i	

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője

BUDAPESTEN a
Park Szállodában
VIII. Baross-tér 10.

Szemben a Keleti Pályaudvar érk. oldalával.

BODROGKÖZ

A „BODROGKÖZI KULTUREGYESÜLET” HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden második szombaton
a „Zemplén” mellékleteként
Hirdetések tarifa szerint

SZERKESZTIK:

KÁNTOR MIHÁLY és
SZ. SZÁSZ TIHAMÉR

SZERKESZTŐSÉG: Ricse (Telefon 13)

KIADÓHIVATAL: Sátoraljauhely,

Vármegyháza II. udvar (Telefon 109)

A „Bodrogköz” célja

Irta: báró Láng Boldizsár.

Mikor elhatároztuk, hogy a „Bodrogköz”-t megindítjuk, az a cél lebegett a szemünk előtt, hogy egy oly sajtóorgániumot alapítsunk, amely kizárólag és csakis a Bodrogköz népének érdekeit szolgálja. Megengedem, hogy már eddig is megjelent nem egy cikk a Bodrogközről, de ezek a cikkek csak esetről-esetről láttak napvilágot és csak akkor, ha az illető hírlapban, amely természetesen elsősorban más érdekeket képviselt, éppen hely volt egy oly cikk elhelyezésére, amely valamely bodrogközi eseményt tárgyalt. Így tehát a legtöbb esetben tiszta véletlen volt az, hogy ki és hol és mikor és hogyan foglalkozott a mi ügyeinkkel.

Ennek az állapotnak véget kell vetni, mert a Bodrogköz megérdemli, hogy külön hírlapja legyen, a Bodrogköz népe nem maradhat sötétségben, amelybe csak néha néha világított bele egy idegen helyen megjelent cikk. A Bodrogköz kikívánczolja a világosságra, a napfényre és joggal. A Bodrogköz népének már régen szüksége lett volna egy olyan hírlapra, amely csak vele foglalkozik, amely csak az ő érdekeit képviseli, csak az ő boldogulását és gyarapodását szolgálja. De eddig ilyen ujság még soha nem létezett.

Ezt a hiányt akarjuk mi most pótolni.

Tudom, hogy a Bodrogközön sokan olvasnak ujságot, de ezek az ujságok, a budapesti és a vidéki hatalmas sajtónak képviselői, országos vagy megyei érdekeknek a szócsövei. Aki a világ folyásáról, az országos eseményekről tájékozva akar lenni, annak szüksége is van ezekre az ujságokra. Ellenben minket nemcsak a nagyvilágnak az eseményei érdekelnek, hanem érdekel minket legelsősorban az, hogy mi történik a mi szűkebb hazánkban, a Bodrogközön; érdekel minket az, hogy mit kell tennünk, miként kell dolgoznunk, hogy gyarapodjunk és boldoguljunk.

Ilyen ujságot csak bodrogközi férfiak adhatnak ki és csak bodrogközi férfiak szerkeszthetnek, mert hiszen csakis ezek ismerhetik a mi népünket, a mi népünknek szükségleteit, keserveit és fájdalmait. Csak olyan férfiak szolgálhatják igazán Bodrogköz népének érdekeit, akik evvel a néppel össze vannak forrva.

A „Bodrogköz” politikai lap, mert hiszen a politika, úgy az országos, mint a helyi politika mindenbe belejár, a kulturális életbe, a gazdasági életbe, a szellemi és anyagi élet minden megnyilvánulásába. Ezért a „Bodrogköz” a politikát nem hanyagolhatja el, de főcélja még sem a politika, hanem az, hogy a Bodrogköz eseményeinek és személyi híreinek regisztrálása mellett oly olvasmányokat nyújtson, amelyek a Bodrogköz polgárságának szellemi és anyagi hasznára vannak, oly cikkeket hozzon, amelyek az általa-

nos tudást, a gazdasági ismereteket kellemes formában terjesztik, oly hivatalos rendeleteket közöljön általánosan érthető, népszerű formában, amelyek mindenkit érdekelnek és érintenek.

Aki tehát a „Bodrogköz” olvassa, az tájékozva lesz, még pedig idején, minden fontos eseményről, minden hivatalos intézkedésről. Hogy mást ne említsék ilyenek lehetnek pld. könnyítések az adófizetés terén, eljárási módokat ismertetések az állam nyújtotta előnyök kérésénél, gazdasági akciók közhírre tétele, burgonyavásárlók beérkezése, stb. stb.

Nem fog tehát többé előfordulni, hogy valaki azért esik el valamilyen előnytől, mivel nem olvasta el az illető rendeletet a községházán, vagy nem vett róla más uton tudomást.

Látjuk már ebből is, hogy a „Bodrogköz” legfőbb hivatása a nép, a földművesek, iparosok, kereskedők stb. érdekeinek istápolása, tehát ugyanaz, de természetesen más formában és más eszközökkel, mint a Bodrogközi Kultur Egyesületé. És ez az oka annak, hogy miként a címlap is mutatja, a „Bodrogköz” egyszersmind hivatalos lapja a Bodrogközi Kultur Egyesületnek is.

Ennek a Bodrogközi Kultur Egyesületnek a rövidített neve BKE, vagyis béke.

Ennek az Egyesületnek támogatása mellett, a béke jegyében indítjuk meg lapunkat: a felekezeti, társadalmi és politikai béke jegyében. Mert a mai nehéz időkben nem a szenvedélyek fölkorbácsolására, nem adáz és meddő vitákra, hanem egységes, szívós, kitartó munkára van szükségünk.

Félre tehát az egyenetlenséggel! Félre a széthuzással! Hagyjuk a torzsalkodást és fektüdjünk bele mindnyájan a gazdasági kérdések megoldásába. Ne azt keressük, ami bennünket elválaszt, hanem azt, ami mindnyájunkat egyesít és ez a Bodrogköz népének, a Bodrogköz minden egyes polgárának gyarapodása, boldogulása.

Vonuljon be még a legszerényebb házba is a szegénység, a nyomor helyébe a jólét!

Evvel a kívánsággal, evvel a fohással bocsátom utjára a „Bodrogköz”-t.

Gondterhes idők

Ez a válság, amelyben az ország minden társadalmi rétege, mint egy kibogozhatatlan hinárban, vergődik s kapkod egy-egy lélegzetnyi segítség után, nem mai keletű. Elkezdődött már 1922-ben, amikor először a tisztviselő s értelmi osztályt legyintette meg. Még emlékezünk a „vagyonmentő” vásárookra, ahol régi, régi, jőnevi családok utolsó ereklyéit verték dobra, 1924-ben az addig jólétben tobzódó tőzsde jött sorra. Hatalmas vagyonok és egzisztenciák

ezrei mentek tönkre egyik napról a másikra. A tőzsde haldoklásával egyidőben kezdődött meg a kisipar és a kereskedelem válsága. A csődök, kényszeregyezségek egymást érték s érik azóta is. Naponta jutnak koldusbotra tisztas multu régi-régi cégek. — Legutolsónak tartotta még magát a mezőgazdaság. De 1928 óta előlött is megkonduult a lélekharang. S minthogy ez a csonkán maradt ország elsősorban agrártermeléséből élt, most, hogy ezt az ütőerét is megtámadta a gazdasági krízis kőrja, lassan minden életnyilvánulására kiterjedő benuulás kezdi elorsvasztani a háborúk s forradalmak után megmaradt életterejét.

Laikusok és közgazdászok serege találgatja s keresi a baj okát. Tény, hogy a gazdasági krízis ma világjelenség, tehát éppúgy érzik Amerikában, mint Honoluluban; északon mint délen. Tény, hogy a „győztes” államokat is kikezdte már. De ez nekünk sovány vigasztalás. A tél hidege egyformán ér mindenkit ugyan, de másképp érzi magát benne az, aki jól fel van öltözve, mint a cipőtlen, ruhátlan didergő.

Nos, hogy a példánál maradjunk, mi nem vagyunk eléggé felöltözve, mi nem voltunk kellően előkészülve, hogy baj nélkül szembenézhetnénk ezzel a ránszakadt gazdasági örvénylással.

Minket megtépett a háború, a melyet elvesztettünk, a forradalom, amelyet legyőztünk, végül legyengített, tönkre tett Trianon gyalázatos békéje.

A tudóbajt is az kapja meg leg hamarabb, akinek jobban legyengült a szervezete, nálunk is hamarabb jelentkeztek a gazdasági bajok mint az erősebb idegen államokban.

Esténként száz és százezer gondterhes magyar hajlja álomra fejét azzal a szomorú gondolattal, vajjon van-e ebből a romlásból kiút? — s ha igen, merre és meddig tart még ez a válságos idő?

Aki ma erre precíz feleletet tudna adni, az volna hazánkban a legbölcsőbb ember. Oktalan dolog lenne jóslásokba bocsátkozni, de egy bizonyos: a válság kulcsa jelentékeny részben a kormány és az ország lakosságának is a kezében van.

Szidhatja ki-ki gusztusa szerint a kormányzat netaláni fogyatékoságait, de eggyel tisztában kell lennünk: gróf Bethlen István miniszterelnök helyén senki sem tudna ma többet tenni a gazdasági válság megoldása érdekében, mint amennyit ő igyekszik tenni! Mi innen a perifériákról még csak nem is látjuk — mert nem láthatjuk — tisztán azt a tengernyi nehézséget, ellenségeink tömérdek áskálódását, amellyel a kormánynak meg kell küzdenie.

Mi pedig annyiban segíthetjük elő a válság leküzdését, hogy annak mielőbbi elmulásában rendíthetetlenül hinnünk kell. Vagy a terményárak fognak arra a nivóra emelkedni, amely biztosítja a termelés haszonhozását, vagy az ipari

és nyersanyag áraknak kell odáig lemenniök, hogy a gazda az alacsony terményárakból is tisztességesen megéljen s fedezni tudja szükségleteit.

Amíg ez az egyensúlyi állapot bekövetkezik, addig keservesen rossz napokat él minden gazda, iparos kereskedő stb. ebben az egész csonka hazában. De nekünk bodrogközieknek külön bajaink is vannak, a fogyasztópiac megszűsége, az értékesítés nehézsége, a Gazdasági Vasut drága tarifája mind, mind súlyosbítják a az itteni helyzetet. Hogy megtudjuk az egyes rétegek véleményét a mai helyzetről, megkérdeztünk egy bodrogközi jobb gazdát, egy kereskedőt s egy iparost. A tanulságos válaszokat itt közöljük.

A gazda azt mondta:

— Baj, hogy egy mázsa búzáért nem tudunk, mint régen, egy jó pár teletű csizmát venni, baj, hogy az adó nem ment lejjebb ma sem, mint amikor 16 pengőt kaptunk egy mázsa burgonyáért, de a legnagyobb baj, hogy azt, amit eladásra szánunk, még a mai áron sem tudjuk sokszor eladni a Bodrogközön. Sok gazda tengylen kénytelen 6—8 mm. burgonyát Ujhelybe fuvarozni (oda, vissza 80 km. ut!), hogy azért a mai forgalmi árat megkapja. Az osztott föld még a kamatát tartja a laket. Ebből tudnak úgy ahogy pénzelni.

A kereskedő így nyilatkozott:

— Vevő nincs, a készpénzvevő fehér holló s a többi késedelmesen vagy egyáltalán nem fizet. A portékát drágítják a kartellek s terheli a sokféle forgalmi stb. adó, végül az ideszállítás (valóban revizióra szoruló) vonatkölsége. Ugy hogy mire készen a vevő elé kerül, én nem is csudálkozom, ha az nem tudja megfizetni. Az iparcikkek az utóbbi időben olcsóbbodtak s feltétlenül be fog ez mielőbb nagyobb mérvben következni.

A Bodrogközi Ált. Ipartestület titkára, Zimmermann Pál, ezt mondta:

— Az ótestamentumi hét bő és hét szük esztendő idézem orákulum gyanánt. Visszagondolva 1919 től 1926-ig terjedő időre, bár annak is voltak nehéz napjai, de azok az általános gazdasági megerősödést s a régi eladósodottságból való kievickélést egyáltalán nem tették lehetőtlenné. 1926-ban kezdetét vette a hét szük esztendő s minél jobban közeledünk a 7-ikhez (1933), annál nagyobb mértékben hatványozódik a szükség. Ma a helyzet már az, hogy csak az nincs eladósodva, akinek semmije nincs, még pedig azon egyszerű oknál fogva, hogy: hitelt nem kap.

— A gazdálkodók anyagi leromlásának természetes folyamánya az ipar és kereskedelem nagymérvű pangása. A „Vevőkör” már csak elvont fogalom; egy jóleső emlék a multból; s egy nem létező „alap” az adózáshoz.

— A Bodrogköznek nincs, mint

ahogy ma egy országrésznek sincs privilégizált jövője; a közös magyar sor a mi sorsunk is.

— Ha azt a sok, rengeteg pénz nem költenék a gazdagok külföldön, amit idehaza kéne elkölteni s ha azt a rengeteg sok pénzt, amit lelkifurdalás nélkül külföldi luxusra szánnak, már évek óta itthon ipartelepke létesítésére fordítanák, akkor büszkén járhatnának közöttünk fénytűzésük közepette is, mert tudnánk azt, hogy az ő luxusuk társadalmilag hasznos, büszkének lehetnének arra, hogy tetőtől talpig, kalaptól gummisarokig magyarok és hazafiak. A közös magyar jólét a Bodroghközön is éreztetné hatását s akkor volna a Bodroghköznek jövője a magyar jövőben.

Ezek a nyilatkozatok őszintén (talán túlszintén!) tárják fel a helyzetet s még inkább azt, hogy ezekben a gondterhes időkben minden réteg nagy-nagy nehézségekkel küzd. A csüggedők és kétkedők meríthetnek bátorságot abból a régi-régi megállapításból, hogy a kerék annyit kell hogy felmenjen, amennyit lement, s hogy nálunk elfogulatlan szakemberek szerint beáll a mély pont. Már csak jobb idők következhetnek.

Arató István.

A karácsonyi segélyakció

Amint lapunk más helyén megemlítjük, a Kultúregyesület ez évben is megrendezi karácsonyi segélyakcióját, megpótolva azzal, hogy tervbevette a szegény gyermekek karácsonyfájának felállítását a Bodroghköz majd minden falujában.

A karácsonyfa akciót ifj. gróf Mailáth Józsefné méltóságos asszony irányítja, ki is felkérte a Bodroghköz urasszonyait a karácsonyfaállításban való segédkezésre. Szép, nemes és mély keresztényi szeretetről tanuskodó gondolat az, hogy minden szegény gyermekhez jöjjön el a Jézuska; minden árva, minden apátlan, anyátlan érezze a szeretet ünnepeinek melegét. A bodroghközi urinők, akiket a méltóságos asszony „Karácsonyfa anyák”-ul felkért, igazán női megértéssel fogják fel vállalt tiszttüket s bizonyos, hogy a sok boldog és hálás gyermekarcban meg fogják találni fáradozásuk gyümölcsét.

A szegény gyermekek karácsonyfáját december 21-én (vasárnap) d. u. 4 órakor fogják egyöntetűen a bodroghközi községekben meggyújtani; szép lenne, ha ezeket az alkalmakat a tanítószolgák egy kis karácsonyi ünnepséggel tenné meghittebbé.

Ugyancsak akkornap karácsonyfagyújtáskor kerül kiosztásra mind az a karácsonyi segély, amit az Egyesület összegyűjt az inségesekek, árvák és gyámolnélék részére. A segély nem pénzbeli, hanem természetbeni (ruha, cipő vagy élelmiszer) lesz.

Az önkéntes adományok sorát báró Láng Boldizsár nyitotta meg 300 pengővel. Az adományok dr. Takács László egyesületi pénztáros úr címére juttatandók el s azokat lapunk legközelebbi számban nyugtázzuk.

A segélyezendő névsorát az Egyesület helyi választmányi elnökei állítják össze, Ricse kivételével, ahol ezt Dudinszky György jegyző úr és Zimmermann Pál

ipartestületi titkár úr vállalták magukra.

A segélyakció köszönettel fogad mindennemű természetbeni adományt is, mint használt ruha, cipő, fehérnemű stb., valamint élelmiszereket. Ezekért bejelentésre érte küld.

A Bodroghközi Kultúregyesület (BÉKE) hivatalos közleményel

Igazgatótanácsi ülés.

A BéKE igazgatótanácsa f. év november hó 20-án tartotta meg Ricsén ez évben II-ik ülését ifj. dr. gróf Mailáth József nagybirtokos elnöklésével.

Az ülésen jelen voltak még: báró Láng Boldizsár országgyűlési képviselő, ny. altábornagy társelnök, Bornemisza Miklós főszolgabíró alelnök, továbbá Bálint Bertalan, Gerhardt Ármán, dr. Takács László és Sz. Szász Tihamér főtitkár, igazgatótanácsi tagok. Távolmaradását kimentette: báró Sennyey István és Csopely Jenő.

Ifj. gróf Mailáth József elnök üdvözölte a megjelenteket, recipiálta a mult ülésen hozott határozatokat s megállapította, hogy a Kultúregyesület már túl van a kezdet nehézségein. Vázolta a közeljövő teendőit, amelyeket úgy az igazgatótanács, mint az egész Bodroghköz értelmiségének munkáját igénybe óhajtja venni.

Sz. Szász Tihamér főtitkár bejelentette, hogy az egyesület alapszabályait a Nagyméltóságú Belügyminiszter Ur jóváhagyta, azok le is érkeztek s így az Egyesület most már kiterjesztett mértékben folytathatja tevékenységét. Előterjesztésére az Igazgatótanács úgy határozott, hogy a folyó évben nem hív össze közgyűlést, hanem a jövő év első három hónapjában megtartja az Egyesület első rendes évi közgyűlését, amelyen a tisztújításokat is megejtik.

Báró Láng Boldizsár társelnök beszámolt mindazon munkálkodásáról, amelyet az Egyesület felkérésére s régebbi határozataihoz képest, a különböző hatóságoknál s a miniszteriumok előtt kifejtett.

Báró Láng társelnök indítványozza, hogy a Kultúregyesület szervezze meg ez évben is karácsonyi segélyakcióját, amelyhez a maga részéről 300 P adománnyal járul. Bejelenti, hogy kérésére ifj. gróf Mailáth Józsefné öméltósága kegyes volt magára vállalni a szegények-karácsonyfájának felállítását, a Bodroghköz urhölgyeinek segítségével.

Az igazgatótanács részleteiben is megtárgyalta a segélyakciót s annak lebonyolítására a helyi választmányok elnökeinek bevonásával, dr. Takács László és Sz. Szász Tihamér tanácsadókat kérte fel.

A tárgysorozat ezzel kimerülvén, ifj. gróf Mailáth József elnök a II. igazgatósági ülést berekesztette.

H I R E K

Beköszöntő.

Országgyűlési képviselőnk, aki ennek a kerületnek minden bűnját, bánatát, kívánságát a szó legnemesebb értelmében, minden elképzelhető fórum előtt valóban „képviseli”, aki minden idegszállal e második hazájának javáért küzd, elmondta a vezércikkben, hogy mi hozta létre lapunkat s milyen pályán, milyen sikeken fog az mozogni. Ezt a célkitűzést,

mi szerkesztők, teljes egészében magunkévá tesszük, mert lelki szemeink előtt ennek a jobb sorsra érdemes országrésznek a boldogulása függ. — Zászlóvivői szeretnénk lenni a Bodroghköz nagyobbra hivatottságának, nem felejtve el, hogy a csonka határon álljuk a posztot s a végek katonáira az idők nagyon nagy felelősséget rónak.

Szeretjük a Bodroghközt; ezt a magtermő lankás vidéket, amely felett egyszerre tekinthet végig Tokaj tűzes hegye s az ősi Sátorhegy és ahova távoli ködök könnyeitől bánatosan néznek vissza az ungi bércek és a Kárpátok déli lejtői; szeretjük a Tiszát, mely legelőszőr nekünk mormolja el minden panaszát, amint e megcsonkított földre lép; és szeretjük ezt az egyszerű, dolgos, nem kevélykedő bodroghközi népet, amely rég porladó fejedelmi kurucok ivadéka. Amit írunk, teljesen öntetlenül, éretlenül és nekik írjuk.

Gáncs tehát ne érjen bennünket. Szerény keretek között indítjuk meg a „Bodroghközt”, erre a mai idők sanyarúsága készlet. Ha a viszonyok megengedik, többet, tartalmasabbat fogunk nyújtani olvasóinknak. Addig szolgáljon kárpótlásul, hogy a „Zemplén”-nel, ezzel a jól szerkesztett régi-régi megyei újsággal együtt jelenlünk meg s így olvasóink voltaképpen egyszerre két újságot kapnak.

Minden igyekezetünk végül az, hogy ennek a vidéknek hű és megbízható napi krónikásai legyenek. Ehhez szükséges, hogy minden tollforgató ember támogasson törekvésünkben. — Amit kérünk is.

A szerkesztők.

KÉRELEM. Lapunk előállítási költsége nagy terhet ró a Kultúregyesületre. De ezt az áldozatot szívesen meghozzuk a Bodroghköz felvirágzásába vetett hittel. Olvasóinkat arra kérjük: ha kiolvasták a lapot, adják kézzől-kézre tovább, hogy lapunk a Bodroghköz minden házába eljuthasson.

— Utavatás. Ünnepeles keretek között adták át november 19-én az újjáépített cigánd-ricsei közutat a közforgalomnak. Az ut közel 10 km hosszú. A mult évben kezdték építeni és most fejezték be. Az építési költség 210 ezer pengő, melyből 70 ezret az állam, másik 70 ezret a vármegye fedezett. A még hátralevő 70.000 P a két érdekelt községet, Cigándot és Ricsét terheli és pedig 40 ezer Cigándot, 30 ezer Ricsét. — Mint az utépítéssel összefüggő kedves eseményt említtük fel, hogy 1929-ben Ricsén, barátságos beszélgetés közben azt mondotta a kerület képviselője, báró Láng Boldizsár, az öreg Kertész Jánosnak: — Biró uram! végig megyünk még mi együtt a megépített cigánd-ricsei uton.

Valóban az utavatásnak egyik része volt, hogy báró Láng és Kertész János Ricséről kiindulva, végimentek az új uton a járás kitűnő főszolgabírájának, Bornemisza Miklósnak, valamint ifj. gróf Mailáth Józsefnek a társaságában. A cigándi és ricsei határ érintkezésénél Cigánd község lovasbandériuma várta és adta át már a határon Cigánd községnek előre küldött üdvözlőt báró Láng Boldizsárnak, mint akinek legnagyobb

része van ezen utszakasz megépítésében. A bandériumot Remes Gyula leventefőoktató vezette.

Három óra 20 perckor érkeztek meg az utszakasz cigándi végére, hol dacára a szakadó havas esőnek, mintegy ezer főnyi tömeg, élén a községi előjárósággal és a község vezető egyénéivel, jelent meg a kerület képviselőjének, főszolgabírájának és társaságuknak fogadására. Ifju Kertész János, jelenlegi cigándi bíró úgy köszöntötte a kegyelmes urat, mint akinek szavai ebben az új utban valóssággá lettek. (Pedig nem is a hordó tetején, a néptömegek előtt tette az ígéretet, hanem csak egy pár ember előtt, de báró Láng Boldizsár tudja azt, hogy a kimondott szó szent.) Ezután Oláh József törvénybíró szólott a község nevében igen szép beszédben, áldást kérve a szeretett képviselőnek minden lépésére, kívánván, hogy még igen sokszor jöhessen el közénk az új uton, mint a Bodroghköz atyai lelki képviselője, egyben kérte úgy Cigánd, mint Ricse érdekében, hogy a községekre hátráló építési költségnek áthárítását — tekintettel a mai súlyos helyzetre — elősegíteni kegyeskedjék. Most B. Oláh János lépett elő és rendkívül érdekes beszédben fejtegette, hogy báró Láng Boldizsár, mint képviselő eddig egyformán szerette kerülete minden községét. A nép is szereti, mert látja, hogy valójában érteélő szív van a kegyelmes urban. Van azonban olyan dolog is a Bodroghközön, amelynél szembekerülnek az itteni községek. Az a kérés, hogy ilyen esetben ne támogassa a képviselő ur egyikünk ügyét sem, nehogy a többi azután haragudják érte. Most Balla József (batta) lépett elő, ki egy ízben már képviselőjelölt is volt és szépen összeszedett rigmusokban köszöntötte báró Lángot és Bornemisza főszolgabíró, hogy ez az ut vezessen el bennünket nemcsak Ricsére, hanem Kolozsvárra. Eszékre és fel a Kárpátok csucsára. Bornemisza főszolgabíró ezután elvágta az utat elzáró szines szalagot, kívánva, hogy szerencsével járjon az új uton Bodroghköz minden magyarja és jusson el rajta a megérdemelt boldog országba: Nagymagyarországba. Báró Láng szólott most. Nem az az ember ő — mondotta —, aki nagyhangon ezer ígéretet tesz, hogy aztán egyet sem teljesítsen. Ő erről az utról szólott annak idején és boldog, hogy most végigjehetett rajta. Örül, hogy a mai szomorú viszonyok között, mikor mindenki csak a sebeit mutogatja, mert ez van bőven, legalább egy ilyen uttal szolgálhatjuk a szebb jövőt. Zugó éljenzések tarkították a beszédeket, mely különösen élénké vált a báró Láng beszéde alatt, mikor arról szólott, hogy amint eddig is közreműködött kerülete minden községének és lakosának részére, hogy kívánságaik teljesedjenek, ezután is számíthatnak az ő támogatására. Az itt elhangzott kéréseket is feljegyezi magának.

Majd megindult a menet Cigánd község felé, élén a bandériummal és egy zászlós leventecsoporttal, miután a Szózatot az egész község elénekelt. A község házában panaszokat hallgatott meg és jegyzett fel báró Láng Boldizsár, melyek közül nem egy a nyilvánosság elé kívánkozik és alkalomadtán foglalkozni is fogunk vele.

— Hymen. Deutsch Rózsika urleányt (Ungvár) eljegyezte Lovenkopf Adolf (Ricse).